

Fourniérova gangréna

Fourniérova gangréna je vzácná, ale velmi závažná **polymikrobiální infekce mužského genitálu**, vedoucí k fasciitidě a gangréně měkkých tkání této oblasti. Je řazena k nejzávažnějším stavům v urologii. Jedná se o povrchový proces postihující kůži šourku nebo penisu (varlata nejsou zasažena), postiženo může být rovněž perineum a perianální oblast. Fourniérova gangréna je onemocnění s **vysokou letalitou**.

Etiologie

Příčinou Fourniérovu gangrény je **polymikrobiální infekce**, která se šíří z oblasti anorekta, urogenitálního traktu či z oblasti kůže zevního genitálu. Často vzniká v důsledku urologického či kolorektálního onemocnění nebo chirurgického výkonu v těchto oblastech. Může být i důsledkem zevního poranění při operaci na prostatě, močové trubici, endoskopii, operaci hemoroidů nebo perianálních píštělí. Predisponujícími faktory jsou imunodeficience, malnutrice, alkoholismus, nádorová kachexie, diabetes mellitus a další stavy vedoucí k oslabení organismu. Původcem infekce je většinou smíšená flóra s převahou anaerobů.

Klinický obraz a diagnostika

Fourniérova gangréna je onemocnění s **perakutním průběhem**. Je doprovázena horečkou, třesavkami a bolestí v genitálu. Ke klinickému obrazu patří zduření varlat (u pokročilých forem i podbřišku) s krepitací v podkoží (plynotvorné bakterie). Vyšetření krevního obrazu ukazuje leukocytózu, trombocytopenii, poruchy koagulace. Dochází ke vzestupu kreatininu.

Terapie

Při podezření na Fourniérovu gangrénu je indikována **hospitalizace** nemocného a intenzivní komplexní léčba. Okamžitě jsou podána **širokospektrá antibiotika** pokrývající celé bakteriální spektrum včetně aerobních i anaerobních bakterií. Nezbytná je rovněž neodkladná **chirurgická léčba** s nekrektomií všech gangrenózních tkání, výplachy peroxidem, drenáž, protigangrenózní a protitetanová séra, při rozsáhlém postižení penisu hyperbarická terapie.

Kombinace antibiotik při gangrenózní infekci genitálu

- Aminoglykosidy (gentamicin 📄);
- beta-laktamy (cefalosporiny III. generace);
- vždy Metronidazol 📄.

Prognóza

Prognóza onemocnění je špatná. I při okamžité a agresivní terapii má Fourniérova gangréna **50% letalitu**.

Odkazy

Související články

- Akutní skrótnum

Použitá literatura

- DVOŘÁČEK, Jan. *Urologie : obecná a speciální urologie*. 2. vydání. Praha : Karolinum, 1999. s. 224-225. ISBN 80-7184-745-3.
- HERÁČEK, Jiří a Michael URBAN, et al. *Urologie pro studenty : Akutní skrotální syndrom* [online] . 2.0. vydání. 2012. Dostupné také z <<http://www.urologieprostudenty.cz/uploads/pdf/akutni-skrotalni-syndrom.pdf>>. ISBN 978-80-254-1859-8.

Parciální penektomie pro Fourniérovu gangrénu

Gangréna zasahující celý šourek s přesahem na stehna. Stav před operační nekrektomií

Fourniérova gangréna u 77 letého muže

Doporučená literatura

- HANUŠ, Tomáš. *Urologie*. 1. vydání. V Praze : Triton, 2011. ISBN 978-80-7387-387-5.
- MACEK, Petr a Tomáš HANUŠ. *Urologie : pro všeobecné praktické lékaře*. 1. vydání. Praha : Raabe, 2011. ISBN 9788086307855.